

Մասը	լրացրին 5 անգամ կբ հասան	
Դաժակի	աբբ. 4 Օրոքերը եւ Շաբաթ	
բարերը :		
Տարեկան իրեն	կ. Պոլսոյ համար	180
	Դուռնաց	10 Մեկ
Կեցածսն	Դին Կ. Պոլսոյ	90 Ղրկ
	Դուռնաց	5 Մեկ
Ի	լրացնիւ ընդո ին	
արտաք		60 Կրկ
բարերը		20

Դուք գտած լրագրաց համարն ծախ
քո տնտեսությունը վրայ է:
Մանկությանն տողը մեկանգամի համա
3 դր. երկու անգամահամար 2 դր.
Լրագրայն վերաբերեալ համակ կամ ք
ել իջե գրութիւն տնտեսութիւն—Տնօրէ
նին պիտի ուղղուի . և հանձնու ծախ
քըս պարկզիմն վրայ է:

ՀԱՐԱՐ-ՄԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՒԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆՍՈՒՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԵՊԱՏԱՆԴՆՈՒԹՈՒԼԻՍ 9 ՕԳՈՍՏՈՍ

Р.У.Г.У.Р.У.У.У.

Վարդիկոյ կայսեր անուան տօնը՝
այս տարի այ օգոստ. 3/15 ին օրը սո-
փորական հանգէտով կատարուեցաւ,
բայց կայսեր տիրութիւնն ու անձ-
նական տկարութիւնը պատճառ եղաւ
որ Եւրոնի զօրաբանակն անձամբ չը
կրցաւ երթալ ուստի իր որդւոյն յանձ-
նեց զօրաց վարձատրութիւններն ընե-
լի գործը ։ Իսկ կայսեր տկարու-
թիւնը՝ լրագործներուն տուած կարեւ-
որութեանը նայելով, հերեւել որ
այնչափ թեթեւ չէ եղեր ։ Իմայ
կրտսէ թէ կայսրը սեպտեմբերի 10ին
Եւրոնի բանակը պիտի երթայ, եւ
կայսրուհին ալ օգոստոս 25ին Ի իոն
պիտի երթայ, ուրկէ թերեւս Վօր-
սիքա պիտի անցնի եւ անկէ ալ իր Վ-
րդւեւեւան ուղեւորութիւնը պիտի սկը-
սի ։

Անգղիոյ Թագուհին խորհրդա-
րանը գոցեց սովորական ճառով մը,
ուր կը ծանուցանէ թէ օտար տէ-
րութեանց հետ իր յարաբերութիւն-
ները խիստ մոտերմական են. կը յու-
սադոր Ալլապամայի խնդիրը բարեկա-
մաբար կը լուծուի, եւ վատահո-
թիւն կը յայտնէ որ իրանտայի բո-
թիւն կը եկեղեցւոյ առանձնաշնոր-
հութեանց լաւբաժուսն յիշեալ կղզւոյն
սիճակը կը բարորդէ:

Դատարկոյ պաշտօնէից գլուխ Պայտի կոմսին կարմիր տեարակները Յիւուսիոյ դէմ ամբաստանութիւններ պարունակած ըլլալով վերջապէս պարտաւորեցին Յէլլինի արքունիքն աւելի մէկ պատահականը հրատարակելու, ուրիշ կը հասկցուի որ Յիւուսիոյ թագաւորն եւ իր պաշտօնեայնքն երեք տարիէ 'ի վեր (3). Պայտի ընթացքը դիտած եւ անոր յայտնի հակառակորդ մ'ըլլալը հասկցած էն, բայց անոր հակառակուելու իրանց ալ ոչնչութիւնն զգացած էն : Յիւուսիոյ արքունիքն պայպիսի հրատարակութեանց մասին Նորոպոյի մէջ ամենէն աւելի լուռ ըլլալով, անգամ մ'այս լուրքեան կապը խցիլէ ետեւ, անյուսալի չէ որ մի եւ նոյն կերպով ուրիշ յայտարարութիւններ ալ ընէ, երբէ (3). Պայտի ալ անյարմար չգատիր այս թուղթի կտիւր շարունակելի : Դա այժմ նոյն իսկ (3). Պայտի հայրենիքն եղող Վաքոնիոյ մէջ, ուր տարիներով Յիւուսիոյ դէմ ատուութիւններընչելու աշխատած էր, տեղական խորհրդարանին ընտրութեանց մէջ մեծագոյն մասը իրամասնական միութեան կուսակիցները փառակեցան :

Քրեալովիայի մէջ մայրապետաց
փանքի մը մէջ պատահած դայթակղե-
լի դէպքը տակաւին տշաւբութեան
տարկիս րոյսէ գտնուած Վ. Լ. Կառ-

ըրական իշխանութիւնն այս գործին վրայ անաչառ քննութիւններ կրնէ խոտառականապէր վարդապետը որ գլխնութեան ժամանակ գաղտնիքը պայտնած էր, յետոյ յանկարծ մեռնելով՝ կասկած եղաւ թէ թունաւորուած է, ուստի մարմինը գերեզմանէն հանուեցաւ որ քննուի։ Այնքինքն միծառուհին ալ ինքնինք արդարաւայտեօրէն համար կատարել թէ ԶԷՆՈՒԹԻՆ իրենց կարգապետին տուած հրամաններու հնազանդութիւնն է։

Ի տոնը տեսնելով ու լսելով բազմաթիվ քաղաքացի ժողովուրդներ կառավարութեան հանրաքրքրեր կուղղեն եւ օգուտի հետ հաստատութեամբ կրօնական զաշնադրութեանց խաղաղ ջնջուիլը կը խնդրեն, որոց հաւանքին ներքեւ այսպիսի բարբարոսութիւններ կը կատարուին:

Ապահովող դործերն՝ առանց ան-
ցեալ շաբաթուան վրայ մեծ փոփոխու-
թիւն մը կրելու կը շարունակեն : Ըն-
դերական մասը Տօն Քարլօսի կու-
սակցաց չափազանց կը նպաստէ , ուս-
տի կառավարութիւնն ալ եպիսկոպոս-
ներուն հրամանն տուաւ որ կանոնական
միջոցներով իրենց ստորդրասեալ եկե-
ղեցեաններն ստիպեն հաստատեալ
կարգն ու Սահմանադրութիւնը յար-
դելու : Բացց եպիսկոպոսներն ալ միւս
կղերէն ոչինչ նուազ հակ առակութիւն
ունին այն կառավարութեան դէմ , որ
կրօնական ազատութիւն հաստատեց :
Սպանիոյ մէջ , ^{առ} ետեւաբար Սէրբու-
նո եւ Իբիմ՝ եպիսկոպոսներէն օգնու-
թիւն չեն կրնար ակնկալել : Ընտու-
թէ Սպանիական կառավարութեան
այս երկու ամենէն զօրեաւոր անդամ-
ները որոշէր են որ պարսպ մնացած
դահլը Իօրթուկայի թագաւորին ա-
ռաջարկեն Իբերական միութիւն մը
հաստատելու գաղափար : Բայց ոչ թե
պաշտային միութիւն , որուն Իօրթու-
կալըքը ստաւագլոյէն դէմ կը կենան
այլ Լաւորիոյ եւ Հունդարիոյ մէ-
կզած միութեան նման : Սակայն յու-
սալի չէ որ Իօրթուկայի թագաւորն
այս առաջարկութիւնն ընդունի . ե-
րբոր անկեպ մեղսէ , ալ ուրիշ
բան չմնար՝ բայցեթէ քաղաքային պա-
տերազմ , միշտն էր կամ Տօն Քար-
լոս եւ կամ հաստորակապեալներ
յոյդութիւնը փաստկին :

Տանիմարայի թագաժառանգ
 իշխանին Դուռնի թագաւորին միա-
 դասեր հետ ամուսնութիւնը երկու
 երկրներուն մէջ ալ ուրախութեան
 առիթ եղաւ։ Տանիմարայի թագա-
 ւորն իր թագին ամենէն ծանրագի-
 դահարներէն երկուքը, այսինքն Դէգ-
 վիկ — օլլէթայի զբաւթիւնները կոր-
 կնցուց, բայց ասոր փոխարէն օգտու-
 կար ինամութիւններով իր զնաւերը
 մասամբ իւրը ծածկեց։ Իր մէծ աղ-
 ջիկը Կալլէսի իշխանին, եւ երկրորդ-
 ինչուսկը թագաժառանգ մեծ զբաւթ-

տառաւ . երկրորդ որդին ալ Հունաստանի վրայ թագաւորեց՝ Ռուսիոյ կայսեր եղբօր արջկանձ հետ ամուսնանալով : Իսկ այս ինամուծիւններն Աքանախական երկիրներուն մէջ այնչափ համակրական եռանդ չգործադրեցին , որչափ ներկայ հարստեաց հանդէսը , քանզի ինչպէս որ ասիէ առաջ ալ ըսելու առթիւ ունեցած ենք , Շուէտի եւ Կորյէկիոյ թագաւորն իր միակ դատէն զատ ուրիշ զաւակ չունենալով , բնականաբար կը կարծուիր իր թագաւորութիւնն օր մը նորապսակ ամուսնեան պիտի մնայ , եւ այսպէս Աքանախական միութիւնը հարսանեօք մի գլուխ պիտի ելնէ : Այսու ամենայնիւ ըսողներ ալ կամ թէ այս միութիւնն այնչափ ապահով չկրնար ըլլալ , քանի որ Շուէտի եւ Կորյէկիոյ թագաւորն երկու եղբայրներ ունի , որոց առաջինը Օսքար իշխանը , չորս որդւոց տէր է , Իսկ Տանսիմարքայի թագաւորն իր ամուսնացուցած որդիէն եւ Հունաստանի թագաւորէն զատ երկրորդ որդի մ'ալ ունի , Ալալէմար իշխանը , որ կրնայ զիպուածով ժառանգը ըլլալ : Աւերմա պալատի ժամանակին եւ ժողովրդական կայլերին կը մնայ Աքանախական միութիւնը կոտորել , որոյ նպատակն է՝ Ռուսիոյ եւ Կրուսիոյ դէմ հրահրող կողմէն դիմադիր զօրութիւն մը կազմել : Իսկ թէ արեւմտեան տէրութիւններն Աքանախական միութեան նպատուեն , շատ հաւանական է եւ որ հրահրողն տէրութիւններն ալ զԺողովրդականութիւններ հանդուս մանաւ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ելլամոխց պաշտօնէին առ Յար-
ձըր. Մեծ Եպարքոսն ուղղած տե-
ղեկադիրը վերյապէս հրատարակուած
ըլլալով, կը փութանք անոր մէկ քաղ-
ուածք տալ :

Ելլա մուտքն երկուքի կը բաժնուի,
Հասարակ եւ արտաքոյ կարգի, որոց
սուաւ ելել թեան կամ նուազու թեան
ինչպէս նաեւ զանաձուն ունեցած պար-
տոց հաշիւը, ելու մտից պշտօնեայն
մանրամասնաբար յոյց կուտայ եւ անց-
եալը ներկային հետ կը բաղդատէ :
Ի՛նչոք մեք տոեղեկադրին մանրամասն
կատարելը մէկի կողմ թողլակ անոր յա-
նակից ջանկին դիլսաւոր գէտերը գը
նչանակենք :

Համարակ մտից կարգին առա-
ջին մասին մէջ կը տեսնենք 1869-70
տարւոյն համար՝ ուղղակի տուրք (վեր-
ին) 623 450. քաակ. Պէտէնթըլը առ-
քերէյէ, 128 385. քաակ. Երկրորդ մաս
անուղղակի տուրք. տասանողւոյ 1 058
869. քաակ. սկստարաց տուրք 307 293
քաակ. խողերու տուրք 6 069. քաակ.
մարս 334 485. քաակ. ծխախոտ 103 308
քաակ. միտաւոր 15 512. քաակ. ոգեկիչ
ըմելիք 40 678. քաակ. թաւու 22 399

քաակ. գերոշմեալ թուղթ 19.169 քաակ. պայմանագիրը (բոնթրաթ) 2187 քաակ. դատաստանական տուրը 18.423 քաակ. զանազան տուրը 11.342 քաակ. Երրորդ մաս, զանազան մուտք. աշխատանքներ 159.533 քաակ. տեղութեան անշարժ կալուածներուն եկամուտները 17.334 քաակ. անտուրը 15.136 քաակ. մասնաւոր եկամուտը ծովային գործող պաշտօնատան 21.158 քաակ. մասնաւոր եկամուտը թիւարեթի 2.385 քաակ. Արհիւ 3.972 քաակ. հանքեր 13.345 քաակ. հեռագիրը 30.058 քաակ. Թղթատարութիւնը 6.804 քաակ. մասնաւոր եկամուտը ռոտիկանութեան գործող պաշտօնատան 1.304 քաակ. Չանազան եկամուտը 59.144 քաակ. Չորրորդ մաս հարկեր, Եղիպտոսէն 150.000 քաակ. Այսպէսդէն 5.000 քաակ. Միջառաքիւն 3.000 քաակ. Արիփայէն 4.600 քաակ. Սամուէն 800 քաակ. Միջոցառան լանքերէն 144 քաակ. Զամաղու մար եկամուտը 3.357.979 քաակ. Սոյն եկամուտներն 1865-69 տարւոյն մէջ 3.425.679 քաակ եղած են, որ այս տարւոյն հետ քաղաքատնոյ մէկ կողմանէ 35.300 քաակ աւելցրելու միջակողմանէ 103.000 քաակ պահպեր է:

Հատարակ ծախուց առաջին մասին մեջ կը տեսնենք տէրութեան պարտքերը. 1. Լրտաքին պարտք, տոկոս եւ գլխավճար, 580,749 քսակ: 2. Բնականուր պարտուց տոկոսները, 361,653 քսակ: 3. Ահհար, Սուղալա, Ալաքի, Օխամէթ, Թիմալ եւայն 121,77: քսակ: 4. Լն ձեռն պարտք, տոկոս եւ քովարին 78,841 քսակ: Երկրորդ մաս. կայսերական պալատին ծախքը 204,629 քսակ: Վարձք 18,000 քսակ: Բռնիկը եւ ողորմութիւնը 113,804 քսակ: Երրորդ մաս. անցեալ տարուան ծախքէն աւելցած, 2,128 քսակ: Հրդոցած հողոցը 50,000 քսակ: Զորքորդ մաս. Լուսնոց պաշտօնատուն եւ վարչութիւնը անուղղակի տրոց եւ անտառաց 214,492 քսակ: Հինգերորդ մաս. Երբին դործոց պաշտօնատուն, Էհհար—Լաննէթի եւ Լպնիէ 522,450 քսակ: Վեցերորդ մաս. դատաւորք եւ ատնանք, 68,689 քսակ: Եօթներորդ մաս. Լրտաքին դործոց պաշտօնատուն 30,778 քսակ: Ութերորդ մաս, պատերազմական դործոց պաշտօնատուն 653,923 քսակ: Իններորդ մաս. Թօփհաննէ 150,815 քսակ: Տասներորդ մաս. Ժովային դործոց պաշտօնատուն 149,688 քսակ: Եւտասաններդ մաս. Թիմարէթ եւ Սըհիյէ 11,791 քսակ: Երկասամներորդ մաս. Հատարակց կրթութեան պաշտօնատուն եւ կայսերական տպարան, 15,871 քսակ: Եւրոտասներորդ մաս. Հատարակային շինութեանց պաշտօնատուն, Եւսգրգաւորք, Թիլլիյատարութիւնը, եւ անը 75,125 քսակ: Զորքրտասներորդ մաս. Սպախա-

